

18. Hafta Konu Özeti

Konu : Yapılarına Göre Sözcükler

⇒ Kelimelere eklendiklerinde, kelimelerin anlamalarını değiştirmeyen eklerle **çekim ekleri** denir. Çekim eklerinden bazıları şunlardır:

-i	-e	-de	-den	-ler	-im	-in
evi	eve	evde	evden	evler	evim	evin

⇒ Sözcüklere eklendiklerinde sözcüklerin anlamalarını değiştiren eklerle **yapım ekleri** denir. Yapım eklerinden bazıları şunlardır:

-çı	-lı	-suz	-luk	-gü	-cil	-cık
sanatçı	nişanlı	huy suz	tuz luk	gö gü	ev cil	kızıl cık

★ Yapılarına göre sözcükler üçe ayrılır:

1. **Basit** Sözcükler
2. **Türemiş** Sözcükler
3. **Birleşik** Sözcükler

1. **Basit** Sözcükler: **Yapım** eki almamış sözcüklerdir. Basit sözcükler çekim eki alabilirler. (Kalem – ağaç – kuş – ev**den** – soban**ın** – resim**ler** – bacay**a** – odad**a**)

2. **Türemiş** Sözcükler: **Yapım** eki almış kelimelerdir. Bu kelimeler en az bir tane **yapım** eki alırlar.

göz → göz**lük** çay → çay**cı** vatan → vatan**daş** ev → ev**li**
tuz → tuz**suz** iyi → iyil**ik** dokuz → dokuz**uncu** su → sul**uk**

★ Yukarıda görüldüğü gibi **yapım** eki alan kelimelerin anlamları değişmiştir.

3. **Birleşik** Sözcükler: Birden fazla kelimenin bir araya gelerek oluşturdukları sözcüklerdir.

Ata + Türk → Ataturk ak + ciğer → akciğer çek+yat → çekyat
sivri + sinek → sivrilinek huzur + evi → huzurevi ne + için → niçin